Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Подолянюк Анастасія Юріївна

на тему:

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

РЕФЕРАТ

магістерської роботи
за освітньо-науковою програмою
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)

Умань – 2022

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: к. п. н, ст. викладач Коблик В.О.

РЕЦЕНЗЕНТ: д.п.н., професор. Ящук С.М.

Захист відбудеться *19 травня 2022 р.*о 9.00 *год* на засіданні ЕК кафедри *педагогіки та освітнього менеджменту.*

З роботою можна ознайомитись на кафедрі *назва*, за адресою: 20308, м. Умань вул. Садова, 28, ауд. *№* 316

ЗМІСТ

ВСТУП……..……..3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ…….……7

1.1. Дослідження проблеми готовності майбутніх вчителів до застосування мультимедійних засобів навчання в професійній діяльності у науковій літературі ….……..…….7

1.2. Особливості готовності майбутніх вчителів професійної діяльності до застосування мультимедійних засобів навчання ……28

РОЗДІЛ 2 ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ …….……64

2.1. Обґрунтування шляхів формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання…...……...64

2.2. Експериментальна перевірка готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання……72

2.3 Аналіз результатів експериментального дослідження……..…….75

ВИСНОВКИ…….....…….....78

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…….....……..…...80

ДОДАТКИ……

ВСТУП

Актуальність теми дослідження У системі сучасних євроінтеграційних процесів освітній простір України набуває нових характерних ознак: упровадження в практику діяльності вищої школи ефективних моделей, новітніх технологій організації освітнього процесу, що забезпечують високий рівень професійної діяльності та особистісних якостей майбутнього фахівця. Це вимагає переосмислення й пошуку нових організаційних форм і методів навчання, які покращили б його якість та ефективність, розширили та поглибили зміст професійної підготовки.

Зазначене обумовлене новітніми тенденціями розвитку соціальних, культурних, міждержавних зв'язків у галузі професійно- педагогічної підготовки фахівців та є предметом особливої уваги держави, що відображено в основних документах, які визначають пріоритети освітньої політики України: закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про національну програму інформатизації», державні програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці» на 2006-2010 роки, Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Концепція впровадження медіа освіти в Україні (2010 р.), Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (2013 р.) тощо.

Основною умовою, що визначає успішне функціонування освітньої системи, є активна взаємодія учасників навчального процесу в сучасному інформаційному середовищі, для якого характерним є швидкий розвиток новітніх інформаційних і телекомунікаційних технологій, інформаційних систем, поява різноманітних програмних продуктів. Отже, результатом професійної підготовки майбутніх учителів постає готовність до застосування мультимедійних навчальних систем у професійній діяльності, що визначається актуальною проблемою педагогічної науки і практики.

Окреслені тенденції спричинили ряд змін у системі освіти, не тільки у структурі, технології процесу навчання, але й у її стратегічній орієнтації. Нині актуалізується розробка наукових підходів до використання педагогічного потенціалу засобів мультимедіа з метою розвитку творчої особистості студента,

формування в нього здатності до альтернативного мислення, що сприяє підвищенню якості навчання.

Різні аспекти проблеми професійної підготовки майбутніх учителів та теоретичні засади їхнього становлення знайшли своє відображення в науковому доробку вітчизняних учених-педагогів, а саме: філософські передумови обґрунтували С. Гончаренко, В. Кремень, Н. Ничкало; основи педагогіки вищої школи – А. Алексюк, С. Вітвицька, М. Євтух; педагогічні засади – О. Антонова, І. Бех, О. Дубасенюк, О. Коваленко, Н. Кузьміна, О. Пєхота, І. Підласий, С. Сисоєва; питання формування комп'ютерної грамотності висвітлені у працях Н. Апатової, Л. Бабенко, Р. Гуревича, С. Дяченко, О. Кривлюк, О. Спіріна; проблемі інформаційної культури педагога присвячені праці Т. Демиденко, А. Коломієць, Г. Павленко, М. Жалдак, І. Підласого; перспективи та проблеми застосування мультимедійних засобів навчання у вищих навчальних закладах розглядають О. Бондаренко, В. Заболотний, В. Імбер, О. Коношевський, О. Фуштей та інші.

Актуальність вказаної проблеми, а також недостатність досліджень означеної площини питань визначили вибір теми магістерського дослідження: **«Формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання у професійній діяльності».**

Мета дослідження – на основі теоретичного узагальнення обґрунтувати шляхи й експериментально перевірити формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання у професійній діяльності.

Об’єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх учителів.

Предмет дослідження –формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання у професійній діяльності.

Відповідно до мети визначено **завдання дослідження**:

1. Вивчити стан розробленості проблеми формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання у професійній діяльності та
2. Проаналізувати понятійно-категорійний апарат дослідження.

3. З ясувати сучасний стан готовності майбутніх вчителів застосування мультимедійних засобів навчання .

4. Обгрунтувати шляхи готовності майбутніх вчителів до застосування мультимедійних засобів навчання у професійній діяльності.

Для розв'язання визначених завдань використовувались такі **методи дослідження:**

теоретичних – аналіз психологічної, педагогічної, методичної літератури, вивчення вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду, програмних документів і методичних матеріалів закладів вищої освіти, а також спеціальної літератури з проблеми застосування мультимедійних навчальних систем;

емпіричних – анкетування, тестування, бесіди, спостереження, контент-аналіз документації (навчальних планів, програм навчальних курсів), вивчення продуктів діяльності для виявлення рівня готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних навчальних систем; педагогічний експеримент (констатувальний та формувальний етапи);

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, розкрито сутність та визначено шляхи удосконалення процесу формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання у професійній діяльності.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у тому, що обгрунтовані шляхи формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчання може бути використана в процесі професійної підготовки магістрантів.

Апробація результатів дослідження. Основні положення й результати дослідження доповідалися, обговорювалися на Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика» Умань.

Публікації. Основні положення і результати дослідження висвітлено в 1 публікації автора.

Структура й обсяг магістерської роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

ВИСНОВКИ

1. На основі узагальнення опрацьованої науково-педагогічної літератури та результатів дослідження пропонуються такі висновки, які стверджують основні положення дослідження, а саме що світовими тенденціями розвитку освітньої галузі є: розширення меж використання нових інформаційних технологій в освітньому процесі; поява принципово нових засобів навчання (навчальних та ігрових середовищ, текстових редакторів, експертних, гіпертекстових навчальних систем, інтерактивних аудіо- і відеопродуктів тощо). Це зумовило здійснення аналізу науково-методологічних понять дослідження, проведеного із урахуванням положень виділених наукових підходів – системного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, технологічного та акмеологічного.

На основі проведеного аналізу з'ясовано, що готовність майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчаннявиявляється у сукупності спеціальних знань і вмінь, стійкому вмотивованому бажанні здійснювати цю діяльність, здатності оцінювати рівень власної підготовки та підвищувати його, а також ефективно використовувати можливості мультимедіа в умовах багатопредметної й поліфункціональної пропедевтичної педагогічної діяльності в процесі навчання, виховання та розвитку дітей молодшого шкільного віку в умовах раннього включення в інформаційно-комунікаційне освітнє середовище. Формування готовності майбутнього вчителя до застосування мультимедійних засобів навчання– це комплексний педагогічний процес, в основу якого покладено методику формування професійних знань, умінь, навичок та особистісних характеристик майбутнього вчителя, що формуються з використанням сукупності мультимедійних засобів під час навчання у ЗВО.

2. У роботі на основі вітчизняного та зарубіжного досвіду розкрито такі наукові підходи до аналізу проблеми підготовки майбутніх учителів щодо

формування готовності до застосування мультимедійних засобів навчанняу професійній діяльності, зокрема: системний, особистісно-орієнтований, діяльнісний, технологічний і акмеологічний підходи. Ці підходи є визначальними для обґрунтування педагогічних умов та розробки моделі формування готовності у майбутніх учителів до застосування мультимедійних технологій.

3. На основі обгрунтованих нами в роботі компонентив та показників було визначено три рівні її сформованості: низький, середній, та високий. Ці рівні характеризують готовність майбутніх учителів до застосування мультимедійних засобів навчанняу професійній діяльності й визначають ступінь, величину цієї якості.

4.Обґрунтовані нами шляхи мотиваційне забезпечення оволодіння майбутніх вчителів мультимедійних засобах навчання в умовах створення мультимедійного навчального середовища; алгоритмізація викладачами освітнього процесу у закладах вищої освіти на основі системного використання мультимедійних засобах навчання; організація процесу засвоєння майбутніх вчителів навчального матеріалу, представленого мультимедійними засобами.